

DOMOLJUB



Ishaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 30.

V Ljubljani, dne 24. julija 1913.

Leto XXVI.

Važen nauk.

Ne da se še izračunati, koliko škode ima naša država s svojimi prebivalci vred zavoljo krvave vojske na Balkanu. Marsikaj zelo hudih nasledkov se utegne šele pokazati. Toda že zdaj je huda. V slepem strahu so ljudje več ali manj po vseh deželah jemali denar iz hranilnic in ga skrivali doma. Zlasti srebro, pa seveda tudi zlato, kar se ga je dalo dobiti, so po ti poti odvzeli prometu. Hranilnice in banke so morale imeti veliko več denarja izven prometa vedno pripravljene za vračila. Zunanja trgovina je zastala, zato ni prišlo denarja v državo in zavoljo tega ga je seveda tembolj manjkalo. Zato je bil pa vedno dražji. Obrestna mera je silno poskočila. Dragi denar je pa rodil celo vrsto nevarnih in škodljivih reči: ljudje so manj kupovali, omejili so svoje izdatke, kar se je dalo. Promet je zastal na vse plati in z njim obrt in trgovina. Vse polno ponudb in razprodaj, — pa nič kupcev. Kdor je moral v teh razmerah postaviti kako večjo vrednost na prodaj, je bil strašno tepen. Draginja je naraščala.

Iz tega žalostnega časa pribijemo eno resnico: Najložje je še presenesel te težave srednji in mali kmet. Najmanj je še on, ki nas s svojimi rokami preskrbljuje s kruhom, čutil strašnih posledic, ki so drugod na stotine prej premožnih ljudi popolnoma uničile. Slepce mora videti iz tega krutega dokaza, da v splošnem polomu najložje prebije stan, ki nam varuje in obdeluje zemljo. Vse tiste slavošpeve, da je v državi prva reč tovarna in trgovina, da se mora ta pred vsem podpirati, da je kmetu prijazna politika škodljiva, je odnesla burja. Danes vedo vsi, kako nespametne so

bile tiste kričave zahteve, naj se odpro meje za živino, naj se s tujo konkurenco oškoduje našega kmeta pri lesu in živini, ki smo jih tolikrat slišali. Mi bi bili uničili svojo živinorejo, če bi se bile te zahteve uresničile in ko bi bili navezali svoje trge na balkonsko meso, bi bili sedaj že tri četrt leta in še dolgo naprej brez zadostne klavne živine, ker so hlevi balkanskega kmeta zdaj sami prazni in bo dolgo treba, da se zopet napolnijo.

Pa še nekaj! Mi smo vedno povdarjali, da je neumno in škodljivo, če gresta obrt in trgovina in z njima mestno in delavsko ljudstvo na vojsko proti kmetu. Izkušnje, ki jih imamo od zadnje vojske, nam to izpričujejo. Še mnogo bolj bodo pa to potrdili časi, ki pridejo. Naša država je že prej nasproti drugim državam bila glede na trgovino čez mejo na slabšem. Samo po jadranskem morju, ki je vsled neumne politike, zlasti vsled tega, ker je Ogrska nasprotovala, da se ne bi Dalmacija ožje po železnicah zvezala z Bosno in Hercegovino in z Balkanom, v velikem delu neizrabljeno, imamo pot v svet odprt. In koliko je pa treba, da se nam jadransko morje zapre? Saj imamo pravzaprav same sovražnike v tem oziru. Bog ve, kaj še pride. Po kopnem je pa pot naši trgovini na Rusko in med balkanske narode, kjer se nam obeta vse kaj drugega, nego prijazen sprejem. Upajmo, da se to, kar je nespamet narobe naredila, s pametno, pred vsem nam južnim Slovanom pravično politiko, kdaj popravi, toda tako hitro pa ne gre ta reč.

Zato pa povejmo tako na glas, da bo odmevalo po celi državi, povejmo ne enkrat, marveč ponavljajmo v enomer: Podlaga za našo obrt, za naše tovarne, za našo trgovino je domači, notranji trg v

meja h naše države. Največji kuppec, ki porabi največ blaga, je pa kmet. Oslabiti kmeta se pravi pri nas oslabiti obrt in trgovino, jemati delavcu priložnost za delo in zaslužek. Obubožani kmet pomeni splošno revščino, pomeni gospodarski polom v največjem obsegu. Boj proti kmetu je boj proti gospodarskemu napredku sploh; s tem bojem si žagata obrt in trgovina vejo, na kateri sedita. Trden, imovit kmečki stan potrebuje naša država; brez njega ji zmanjka kruha za živež, zmanjka kupcev za obrtne izdelke, zmanjka pa tudi vojakov za svojo obrambo.

Tako je; in zadnji dogodki naravnost kriče, naj se ne pozabijo te resnice. Naša stranka se je tega vedno držala in zato so vsi zavedni kmetje, pa tudi vsi pametni, ne rečemo niti pravični zastopniki drugih stanov, v njenem taboru. Neštetokrat je naša stranka proti liberalcem branila to edino resnično načelo; neštetokrat so njeni zastopniki to povdarjali v javnih zborih.

Dr. Šusteršič je dne 31. januarja 1910 v deželnem zboru izpregovoril te besede: Mi branimo prvi temelj naše dežele, prvi temelj našega naroda, to je naš kmečki stan. Ta stan ohraniti in po možnosti ojačiti, je naša poglavitna naloga. Kmečki stan ohraniti, to je po našem uverjenju prva dolžnost vsake stranke, ki hoče res delati za blagor naše dežele in našega naroda. Priznati se mora, da je naše ljudstvo napredovalo in da je naša stranka napredovala z ljudstvom, da je ta stranka pospeševala napredek ljudstva po svojih močeh, da je vzbujala ljudsko samozavest in sicer do zadnje pastirske koče, da je naša stranka odprla oči ljudstvu in mu dala zavest, da je tisti, ki ima odločevati v deželi.

Poslanec Demšar je pa dne 9. jan. 1909 povdaril to-le: Naš kmet je gotovo na jugu še eden najbolj podjetnih in najbolj pridnih in zato se bo povzdiga kmetijstva tudi dobro izplačala. Če se razmere, kakor se sedaj razvijajo, uredijo, potem je gotovo, da bo naš kmet igral na jugu važno vlogo.

Političen pregled

BALKANSKA VOJSKA.

Vojska na Balkanu gre, če se ne motimo, proti koncu. Bulgarija je uvidela, da se ne more kar proti štirim sovražnikom: Srbom, Grkom, Rumunom in Turkom hkratu boriti in je začela misliti, kako bi se častno iz vojske umaknila, da bi ne bila pri tem preveč oškodovana. Kakor spodaj poročamo, so se že začele vse balkanske države med seboj pogajati, kako bi prelitje ustavile.

Bulgari od vseh strani od sovražnikov obkroženi.

Bulgarske armade pod generaloma Kovačevim in Ivanovim v Makedoniji so bile na vseh straneh premagane in so se morale umikati nazaj proti Bulgariji. V teh bojih, katere smo zadnjič opisali, je padlo na vseh straneh blizu 50.000 mož. Bitke so bile silno hude, ker so se sovražne čete kar ena v drugo zagrizle in niso hotele niti za las odnehati. Nazadnje so se morali Bulgari le vdati in sedaj marširajo nazaj na Bulgarsko. Srbi in Grki so jim vedno za petami, vendar do kakih večjih prask ni prišlo. Bitke v Makedoniji so končane. S tem pa še ni vsa vojska končana. Bulgari se še ne čutijo popolnoma premagane, ampak zbirajo vse svoje armade na zapadu mesta Sofije na stari srbsko - bulgarski meji, da se še enkrat pomerijo s svojimi sovražniki, predno se udajo svoji usodi. Vendar se zdi, da Bulgarov tudi tukaj nič dobrega ne čaka. Od severa dol prihaja rumunska vojska, ki je že zavzela precej bulgarske zemlje in stoji komaj 40 km od Sofie. Od zahoda korakajo srbske številne čete in so že vdrle na bulgarsko zemljo kakih deset kilometrov daleč. Od jugozapadne strani, pravijo, da bodo vdrli tudi Grki. Če ne bodo Bulgari preje odnehati, utegne priti pred Sofijo do strašne bitke, v kateri se bo teplo najmanj 600.000 mož. Če bi Bulgari bitko izgubili, potem bi se utegnulo zgoditi, da bi njihovi sovražniki deželo razdelili. Bulgari so že zdaj stisnjeni od vseh strani in popolnoma odrezani od drugega sveta. Iz nobene dežele ne morejo dobiti kakega živeža, vojnih potrebščin in tudi prometne zveze so vse pretrgane.

Zato so se začeli Bulgari pogajati. V nedeljo zvečer je prišlo v Niš srbsko pet bulgarskih zastopnikov, da se pogajajo za mir. V Nišu bodo počakali

toliko časa, da pridejo rumunski, grški in srbski zastopniki. Nato se bodo začeli pogajati.

Zverl v vojski.

Bulgari so nam bili vedno ljub in drag narod. Tihi, mirni, delavni, kmečki ljudje. Ali med njimi so tudi, kakor pravijo bojne vesti, prave zverine. Če je le en del teh vesti resničen, potem res ne zasluži posebne prizanesljivosti od strani svojih sovražnikov. V vojski velja sveta dolžnost, da se ranjene vojake pustijo pri miru. Ti ne veljajo več za sovražnike, ker se ne morejo braniti. Bulgarski vojaki so pa počelnjali s srbskimi ranjenci strašne stvari. Na bojnem polju pri Štipu leže kupi mrtvih srbskih vojakov; nekateri imajo odsekane glave, izkopane oči, kožo z obraza posneto, drugi so spečeni, z odsekanimi nosovi, razparanimi trebuhom in ven vrženimi črevami. Bulgari so ranjence prebadali, jim s kopiti pušk glave razbijali. Pri Krivolaku so našli srbske vojake na zid pribite in pohabljene. Pri Knjaževcu so Bulgari srbske kmete in kmetice pohabljali, pobijali starce in otroke in zažigali hiše. Preko sto deklic so onečastili, da je vsled tega že 60 deklic umrlo. Srbi so poslali v te kraje tuje časnike in zdravnike, da si vse to ogledajo, fotografirajo in poročajo o teh bulgarskih zverinstvih. Ruski in francoski konzul sta si sama v Skoplju na lastne oči ogledala te pohabljene ranjence in se izrazila, da so ta zverinstva vse obsodbe vredna.

Podobno klanje so izvršili Bulgari na grškem bojišču. V Demir-Hissarju so grškemu škofu in trem duhovnikom iztaknili oči in odrezali roke. Na tem kraju so poklali 100 grških veljakov. Najhujše so pa divjali v mestu Seres. Seres ima 37.000 prebivalcev, skoro toliko kakor Ljubljana. Bulgari so mesto zažgali, tako da je 20.000 ljudi brez strehe. Nekateri Grke so križali, razsekali, žive zažigali, veliko so jih na vrata pribili. Več žen je vsled nasilnosti umrlo. Neka bulgarska banda je zažgala hišo avstrijskega konzula in vse uslužbenke ujela. Peljala jih je na bližnji grič in jih tam šele proti veliki odškodnini konzula spustila na svobodo.

Avstrijski in laški konzul sta si vsa ta grozodejstva ogledala in se na lastne oči o tem prepričala. Iz avstrijskega konzulata so odnesli cele vozove plena in metali na hiše bombe. Sama neka ameriška tvrdka ima na tobaku 6 milijonov škode. Bulgari so tudi porušili mesto Doksato. Od 3000 prebivalcev so jih 2500 poklali. Mesto je popolnoma porušeno. Živih je ostalo še 130 ljudi, drugi so ušli.

Srbska vlada je dobila uradni opis nezaslišanih bulgarskih zverstev v Knjaževcu. Nasilstva so se vršila nad dečki in celo nad starci, ki so jih grdo razmesarili; ženam so porezali prsa, nosečim odprli drobovje. Na pokopališču so polomili križe, razbili plošče in

onesnažili grobove. Sestavlja se spomenica na velesile radi teh zverstev.

Grške grozovitosti.

Pa tudi o Grkih poročajo Bulgari velika zverinstva: V boju za sososko Rupel je streljala grška artilerija na bolnišnico, ki leži blizu kolodvora Demir Hissarja, dasi je nad poslopjem plapolala zastava »Rdečega križa«. Del bolniških strežnikov je pobegnil, ostali strežniki in bolniki so bili usmrčeni. Nekaj bolnikov je plezalo po tleh, da se rešijo, a ni verjetno, da bi se bili rešili, ker so Grki toliko časa streljali, da so vse porušili. Ko so Grki vmarširali v Kilkiš, so vse prebivalstvo poklali, zažgali mesto in celo vlomili v katoliško cerkev, dasi je vihrala na njej francoska zastava. Grki so zasledovali nekaj Bulgarov, ki so v cerkev bežali, kjer so jih pomorili kakor tudi nekaj patrov. Nato so cerkev oropali in razdjali.

Sploh so bile bitke v Makedoniji silno krvave. Vojaki niso po 4 do 5 dni spali, trpeli glad in žejo. Na Ovčjem polju leže mrtvi vojaki kar na kupih in širijo neznosen smrad. Poleg tega je začela divjati kolera. Pravijo, da leži samo na Ovčjem polju tisoč Bulgarov, ki so umrli na kolero.

Turki v Odrinu.

Tudi Turki so se začeli gibati. Vojsko, ki je stala pred Čataldžo, so oborožili in korakajo nazaj v kraje, ki so jih izgubili v zadnji bulgarski vojski. Zasedli so Čorlu, Lüle Bugars in dne 20. julija pregnali 200 mož močno bulgarsko posadko in mesto zopet zavzeli.

Zmešnjava v Bulgariji.

V Sofiji je stara vlada z Danevom na čelu odstopila in prišla je nova vlada na krmilo. Ministrski predsednik je postal Radoslavov. Nova vlada je poklicala nazaj tudi starega poveljnika Savova, ki naj bi vojsko naprej vodil. Ljudstvo je silno razkačeno in vznemirjeno: bati se je, da izbruhne revolucija. Bulgarski kralj Ferdinand brzojavlja na vse strani za posredovanje, a brezuspešno.

Glas iz Amerike.

Amerika, rdeče pa gnilo jabolko. Pod tem naslovom je prinesel vaš cenjeni list dne 5. junija članek kot odgovor na dopis, katerega je v newyorškem »Glasu Naroda« priobčil neki M. Pogorelec.

Ne mislim se spuščati v to razpravo, vendar pozdravljam vsak članek, ki se piše v prilog rešitve našega izseljeniškega vprašanja z veseljem, kajti o tem vprašanju se le premalo misli in premalo piše. Vsak tak članek gotovo kolikor toliko pripomore, da se vzbudi vsaj večje zanimanje za to našo rak-rano na telesu našega naroda.

Že leta in leta se tisoči in tisoči izseljujejo iz domovine in hite v neznane

tujine, pa komaj nekaj let nazaj se je javnost malo zganila, da bi se vprašala, kam pa vsi ti tisoči drve? kako se jim tam godi? Kaj pomeni za nas to velikansko izseljevanje? Kako malo se je vprašalo, kako se pa drže ti v tujini svoje vere? Šele ko se je ustanovila slovenska Rafaelova družba v Ljubljani, se je začelo nekoliko misliti na to. Pa vendar tudi še do dandanes opazujemo, da so nekateri, tudi vodilni krogi in tudi naša javnost kar ne more ogreti za to vprašanje. »Kaj nam mari! Kaj se pa izseljujejo, saj jih nihče ne sili! Doma naj ostanejo, pa bo!« Imamo doma dovolj skrbi in dela! Taki izgovori se čujejo celo iz ust onih, od katerih bi se tak odgovor nikdar ne smel čuti. Ako bi mi kdo na roki prerezal žilo in bi se iz nje vtila kri, ali bi mogel reči: »Kaj meni mari ta kri! Zakaj pa teče ven!? Imam drugega dela preveč, nimam časa misliti na to rano!«

Zato je gotovo dobro in potrebno, da se več o tej zadevi piše v javnosti, se govori o tem, da bomo to rano bolje poznali in tudi s skupnimi moči skušali jo zaceliti.

Kolika nevednost in kako napačni pojmi pa vladajo o slovenskem izseljeništvu še med nami, kaže ravno ta polemika. Medtem, ko je Amerika nekaterim dežela čudežev in popolnosti, kjer ni nobenih napak, kjer vsi živimo sveto kakor angelčki in dobro kot milijonarji, tako je zopet drugim jama razbojnikov, dežela nemoralnosti in propalosti, dežela lumparij in pohujševalnica narodov.

Jasno je samo po sebi, da je kakor eno tako drugo pretiravano in da je resnica v sredi, da je tukaj veliko lepega, pa tudi veliko slabega, da pa ni vse lepo in dobro, pa tudi ne vse slabo.

V tem članku naštevate razne slučaje, ki so se dogodili tu v Ameriki med našim slovenskim ljudstvom. Veliko prav enakih slučajev bi lahko mi navedli, ki so se zgodili v domovini. Imeli smo pri družbi sv. Rafaela veliko prežalostnih slučajev, ko so iz domovine utekli fantje ali dekleta ali oboji, ko so se balj sramote. Kar pogledjte po župnijah doma, pogledjte po mestih, pogledjte razmere med vašimi natakarcami po nekaterih krajih, pogledjte po vaseh o življenju mladine. Da, vse, kar naštevate v tem članku zoper Amerikance, bi mi v veliko večjem številu in obsegu lahko našeli o razmerah doma. Zlasti ako omenjate liberalno časnikarstvo. Jaz mislim, da nobeden naših še bolj rdečih listov ni pisal tako proti veri in cerkvi ter duhovništvu, kakor vam pišejo dan za dnem vaši liberalni listi. Ako pa pišejo, berete navadno pod člankom podpis, da je vzeto ali ponatisnjeno po tem ali onem listu iz domovine. Razlika bi bila samo ta, da doma te liste ne bere toliko priprosto ljudstvo, ampak bolj izobraženištvu, medtem ko tukaj nasprotno liste bere le priprosto ljudstvo, ker izobraženištva v pomenu,

kakor doma, nimamo. Da, ako bi mi priobčili vse slučaje, katere smo moralni reševati kot naseljeniška družba, bi se zavzeli, da je doma tako, kakor smo se mi.

Dalje pravi pisatelj, da so žalostne verske razmere med Slovenci v Ameriki. Tudi tukaj moramo pisatelju pritrditi in priznati, da so res glede tega razmere naše prav žalostne. Toda da bi bila samo Amerika tega kriva, pa odločno oporekamo. Pogledjte druge narode: Irce, Nemce, Poljake, Slovake! Kako krasne cerkve si stavljajo, kako krasne katoliške organizacije imajo: Irski »Vitezi Kolumbovi«, »Društva Najsv. Imena Jezusovega mož« z dolžnostjo iti najmanj vsaki mesec enkrat k sv. obhajilu, Nemški Central-Verein, Poljska Katol. narodna liga, Slovaško Združenje slovenskih katolikov, to so organizacije, katerim, mislim, v Avstriji ne najdemo para. To so velikanske mase, organizirane v strogo verskem duhu in popolnoma samo od cerkve odvisne. In sicer ne morda kakih po imenu katolikov, ampak samo praktičnih katolikov, ki drago plačajo svojo vero in redno hodijo k spovedi mesečno ali vsaj štirikrat na leto. Med nami seveda takih organizacij ni. Ako bi bila Amerika kriva, da so naši ljudje versko mlačni, odkod potem ta verska odločnost pri teh narodih? Potem bi moralo biti enako pri vseh drugih narodih, ki se izseljujejo sem. Zakaj tega ne vidimo tam? Ne rečemo, da tudi med temi narodi ni nič slabega, da je vse popolno. Vendar verski duh je pa ukoreninjen v veliki večini naroda, česar pri nas ni. Odkod to?

Prepogosto čujemo, da se kliče duhovščini v Ameriki: Toliko milijonov katolikov vam pošiljamo dan za dnem, kje jih imate? in potem nas dolže, da smo nemarni in da ne storimo svoje dolžnosti. To je gotovo velika krivica. Res, da je pomanjkanje duhovščine, ki bi narod razumela, pogosto vzrok, da narod versko propada. Toda koliko se stori v Ameriki za naseljence od strani katoliške duhovščine, kako velikanske so žrtve, katere prenašajo duhovni pastirji tukaj zato, da bi rešili narod veri, o tem doma niti pojma nimate. Po Newyorku ima vsaka večja župnija najete posebne plačane osebe, ki imajo samo ta posel, da gredo od hiše do hiše in iščejo katoliških družin in vodijo zapisnike vseh v mejah župnije bivaajočih katolikov. Kako duhovniki stikujejo po vseh kotih za izgubljenimi ovčicami, da bi rešili kar se da rešiti. Kje je v starem kraju vpeljano vsakoletno hišno obiskovanje župljanov, da vsak duhovni pastir natančno ve, kakšne ljudi ima v svoji župniji. Koliko zabavljic, grobsti in surovosti tu prestane! Pisatelj teh vrstic je bil na misijonskem potovanju v West Virginiji, kjer je iskal rojakov po gozdih pri njih delu! Kako velikansko požrtvovalno versko gorečnost sem videl tukaj! Irski duhovnik se je z velikanskim trudom učil slovenskih, slovaških besed, da bi se mogel

vsaj malo razumeti s svojimi ovčicami. Po šest do deset ur je jahal vsaki mesec najmanj po enkrat daleč, daleč v gozde iskat ovčic. Osem jih je imel v deset ur oddaljeni vasici, pa je bil vsaki mesec po eno nedeljo tam. Malo je duhovnikov, ki bi ne maševali po dvakrat na nedeljo in ne pridigoval po trikrat in oskrbeli še nedeljsko šolo. Da, obudovanja vredno je, koliko se tu stori za ohranjenje vere; res ne mislim trditi da je povsod tolika gorečnost, da si sempatja tudi kje greši z nemarnostjo. Toda v veliki večini, lahko rečem splošno, je pa velikansko delo, katero se vrš v blagor in pomoč naseljencem.

Zato pa mora biti vzrok mlačnosti naroda kje drugje. Ne mislim dolžiti koga doma, da je kriv temu, vendar bi si pa skoro upal trditi, kakoršen narod nam sem pošiljate, takega pa imamo. Ko bi prihajal naš narod sem tako globoko veren, kakor so n. pr. Irce, Poljaki, Slovaki, bi bil tudi tukaj prav tak. Torej mora biti vzrok temu precej v narodu samem. Kaj pa, ako ni vzrok temu, kar je povedal nek odličen cerkveni knez o priliki, da se zdi, da je naš katolicizem nekaki »Glas-Haus-Katholicismus«, samo dokler je doma, dokler je na varnem. Takoj pa, ko pride ven na prosto, ko se mora to versko pripravljanje pokazati v dejanju in kljubovati skušnjavam, zapeljevanju, nezdravim razmeram, ko pride ven izpod strogega nadzorstva, pa ovene.

Torej krivda je nekaj na nas, pa tudi doma niste brez krivde. V to je dokaz tudi, da tudi med Slovenci samimi ni povsod enako. Ko hodimo po misijonih med različnimi naseljenci, ni treba drugega, kakor samo povprašati, iz katerih vasi, iz katerega kraja so doma, pa bo imel precej jasno sliko o njih. To nas je naučila skušnja, in ne samo enega izmed slovenskih misijonarjev, temveč s kolikor slovenskimi misijonarji je pisatelj teh vrstic govoril, vsak je dobil prav to izkušnjo.

Zatorej naj se nikdar pri razmotrivanju našega izseljeniškega vprašanja ne dela koga odgovornega za razmere, ki vladajo med narodom tu v Ameriki. Izseljeništvu ima svojo dobro stran, toda za naš narod je to velika in nevarna rakrana in rodoljubi morajo odločno delovati v to, da se naše izseljevanje popolnoma omeji. Mi tukaj v Ameriki delamo že dalje časa in svarimo in svarimo, naj ostajajo ljudje doma, naj nikar ne verjamejo, da bodo tu res tako hitro obogateli. Tu so sedaj prav take delavske razmere kakor doma. Ako se v dolarjih kaj več zasluži, pa se tudi v dolarjih toliko več potroši. V kronah naj pa nikdo ne računa amerikskega denarja, ker tukaj se bo bridko varal. Draginja, slabi zaslužki, preveč delavstva itd., to je Amerika dandanes. Zato pa zelo odobrujemo vsako akcijo, ki meri na to, da se izseljeništvu kolikor mogoče omeji. Mi tukaj delamo v to, ker vlada želi to, ker vidimo, da je slabo za naše ljudi in za našo deželo, vi doma pa delujte v tem zmislu, ker je na-

seljeništvu vaša velika rana, katera potrebuje hitrega in krepkega leka.

Slovenska družba sv. Rafaela pa naj bi započela veliko akcijo po celem Slovenskem, da se narod odvrne od izseljevanja, se loti marljivega dela in poštenega in varčnega življenja doma, pa bo našlo doma lepšo Ameriko, kakor jih pa čaka tukaj. o. K. Z.



Listek

V deveti deželi.

iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.

(Dalje.)

Ko smo se okrepčali, smo čutili, kakor da bi bili docela drugi ljudje. Po vseh svojih doživljajih smo pred vsem potrebovali dvojnega, hrane in počitka; in zavžita hrana je bila v resnici pravi blagoslov za nas. Med jedjo sta nam dobro stregli dve ženski enakega ljubkega obraza kot prva. Tudi onidve sta bili oblečeni na isti način — namreč v belo platneno krilo, ki je segalo do kolen in pa v togi podobno haljino iz rjavega blaga.

Pozneje sem izvedel, da je to narodna noša, ki je temeljila na starih navadah, dasi je bila kakopak podvržena izpremembam. Tako na primer je pomenilo čisto belo krilo, da je bila ženska neomogućena; če je bilo belo ter je imelo ravno rdečo proggo ob robu, je značilo, da je bila nositeljica omožena in da je bila prva ali postavna žena; valovit rdeč rob je pomenil drugo ženo, če pa je bil rob črno obrobljen, je tako krilo oznanjalo vdovo.

Eno reč pa so nosili ženske in moški kot nekak naroden znak, namreč debel zlat obroč okrog desne roke nad komolcem, enega pa pod kolenom na leve noge. Ljudje visokega stanu so povrh tega še nosili okrog vratu zviti nakit iz zlata in tudi naš vodja ga je imel, kakor sem opazil.

Ko smo se okrepčali, se je naš častiti vodnik, ki je ves čas stal poleg nas ter pozorno motril nas in naše puške, priklonil Tomiču, ki ga je očitvidno imel za poglavarja naše družbe, ker je bil tako sijajno opravljen ter nas še enkrat peljal skozi vrata in do vznožja velikih stopnic. Tu smo malo postali, da občudujemo dva orjaška leva, izklesana iz čistega črnega marmorja, ki sta stala koncem široke ograje na obeh straneh stopnic.

Ta dva leva sta bila prekrasno umetniško delo ter sta bila delo Rademasa, ki je tudi naredil načrt za velike stopnice.

Nato smo se podali po onih krasnih stopnicah navzgor. Povem vam, to je delo, ki je zgrajeno za večne čase in ki bo — ne dvomim o tem — še stoletja in stoletja vzbujalo občudovanje ljudi, če ga kak potres ne razruši. Celo Umslopogas, ki mu je bilo nečastno ka-

zati začudenje, je bil osupel ter je vprašal: »ali so most zgradili ljudje ali zlodiji?«

Stopali smo preko prvih stoipetindvajset stopnic do široke ploščadi med obema deloma stopnic, kjer smo se ustavili, da občudujemo sijajni razgled preko najlepših kosov dežele, kar jih more svet pokazati. Nato pa smo se podali dalje ter naposled dospeli do vrha, kjer smo našli prostoren obzidan prostor, od katerega so vodila tri vrata, ki so bila vse majhne velikosti. Dvojna izmed njih sta vodili do precej ozkih ulic, vsekanih v strmo steno prepada ter odtod nadalje v glavne mestne ulice. Vrata in ceste so bile zavarovane z bronastimi vrati, tako da je bilo sovražniku nemogoče priti skozi.

Tretji vhod pa je obstojal iz desetero zaokroženih stopnic iz črnega marmorja, ki so držale do nekih vrat, ki so bile vsekane v palačino zidovje. To zidovje je bilo že samoposebi veliko umetniško delo; sezidano je bilo iz orjaških granitovih obsekanih skal, visoko štirideset čevljev in tako zgrajeno, da je bila zunanja stran izbočena. In k tem vratom nas je peljal naš vodnik. Vrata, ki so bila silno močna, narejena iz lesa in zavarovana na zunanaj z drugimi bronastimi vrati, so bila zaprta. Ko pa smo prišli bliže, so se odprla na stečaj in pred nas je stopil stražnik, ki je bil oborožen s težko trivoglato sulico in mečem ter pokrit na prsih in hrbtu s kosi spretno ustrojene kože povodnega konja; v roki pa je držal majhen okrogel ščit iz iste tvarine. Njegov meč je v hipu vzbudil našo pozornost: bil je docela podoben tistemu, ki nam ga je pokazal gospod Mackenzi, ki ga je bil dobil od nesrečnega popotnika. Torej je ta človek govoril resnico!

Naš vodnik je povedal stražniku geslo, ki ga je ta priznal s tem, da je spustil železno sulico z žvenketom na trdi kameniti tlak, mi pa smo odšli skozi vrata na dvorišče. Ta dvor je meril na širokost in dolgost kakih štirideset korakov ter je bil okrašen z gredicami ljubkih cvetlic in cvetličnimi grmi, ki so mi bili povečini čisto novi. Po sredi tega vrta je držala široka pot, posuta z drobno stolčenimi školjkami, ki so jih prinesli iz jezera. Po tej poti smo dospeli do drugih vrat z okroglim težkim obokom, ki so bila zastrta z debelimi zavesami; v palači sami namreč ni nobenih vrat. Za tem je prišel drug kratek hodnik in obstali smo v veliki dvorani ter se iznova čudili preprostemu, a vseno presilnemu veličastju tega prostora.

Dvorana je — kakor smo pozneje izvedeli — stoipetdeset čevljev dolga in osemdeset široka; nad njo pa se dviguje veličastvena obokana streha iz rezljanega lesa. Na obeh straneh in po celi dolžini stoje v razdalji dvajset korakov od stene vitki stebri iz črnega marmorja. Na enem koncu tega velikega prostora, ki ga nosijo ti stebri, stoji skupina, o kateri sem že povedal, da

jo je izvršil kralj Rademas, da ovekoveči zgradbo stopnjišča. Kar onemeli smo spričo njene krasote.

Skupina, ki ima osebe, narejene iz belega, ostalo pa iz črnega marmorja, je nekoliko nadživljenjske velikosti ter predstavlja mladega človeka plemenitega obraza in plemenite postave, ki trdno spi na svojem ležišču. Ena roka visi čez eno stran ležišča, glava pa mu počiva na drugi strani tako, da jo kodri deloma zakrivajo. Preko njega se sklanja v haljo zavita ženska postava. Mir, ki ga izraža njen popolni obraz, je tak, da ga pač ni mogoče popisati. Oči ima uprte na spečega mladega mladeniča, eno roko pa drži na njegovem čelu. Znabiti najznamenitejša na celem tem krasnem delu pa je način, kako se je umetniku posrečilo izraziti na utrujenem in izmučenem obrazu mladeniča nenadni pojav neke nove rešilne misli, ki se je pojavila, ko je čar začel delovati. Razločno je videti, kako se neko navdahnjenje razširja preko temnine v mladeničevi duši. —

Med posameznimi stebri iz črnega marmorja stoje še druge skupine kipov; nekatere predstavljajo osebnosti in žene umrlih vladarjev in drugih velikih mož. A nobena teh skupin se niti iz daleka ne more primerjati z ono, ki sem jo pravkar popisal, dasi je nekatere ustvarila roka velikega kiparja in inženirja kralja Rademasa.

Ravno na sredi dvorane je stala skoraj meter visoka skala iz črnega marmorja. Kakor smo pozneje izvedeli, je bil to sveti kamen tega znamenitega ljudstva, na katerega so njihovi kralji po obredu kronanja polagali svojo roko ter prisegali pri solncu, da bodo čuvali koristi kraljestva ter varovali njegove šege, sporočila in postave. Ta kamen je bil izredno star, kakor so vsi slični kamni. Ob straneh so bili videti podolgasti znaki ali proge in črte, o katerih je Vojnovič dejal, da spričujejo, da je bil ta kamen svoje čase v železnih kleščah lednikov. Med ljudstvom je bilo o tem kamnu, o katerem se je govorilo, da je padel med nje s solnca, razširjeno prerokovanje, da bo kralj tujega rodu zavladal v deželi, kadar se ta kamen razsuje. Ker pa je bil kamen videti prav trd, so domači vladarji po vsej priliki imeli lepe nade, da bodo še dolgo vrsto let sedeli na prestolu.

Koncem dvorane je malo vzvišen prostor, pogrnen z bogatimi preprogami, na katerem stojita dva prestola. Ta dva prestola imata obliko velikih stolov ter sta narejena iz čistega zlata. Sedeži so bogato poblazinjeni, naslonjalo pa je iz golega lesa, na katerem je urezana podoba solnca, iz katerega švigajo ognjeni žarki na vse strani. Kot podnožnika služita dva zlata ležeča leva, kojih oči tvorijo rmeni dragi kameni.

Cel prostor razsvetljujejo mnogobrojna, a majhna okna, ki so nameščena v precejšnji višini; bila pa so

brez stekla, ki je bilo očitno neznano v tej deželi.

Tak je kratek popis te sijajne dvorane, v kateri smo se zdaj znašli. Pri tej priložnosti smo imeli le malo časa za opazovanje; ko smo namreč vstopili, smo opazili, da je bila velika množica zbrana pred obema prestoloma, ki sta bila prazna. Poglavitni možje so sedeli na izrezljanih lesenih stoli na desni in levi strani prestola, a ne pred njima, ter so bili oblečeni v belo tuniko z raznim vezenjem in raznobarnimi robovi ter so bili oboroženi z obično preluknjanimi in z zlatom vloženi meči. Soditi po častitljivosti njihove zunanosti, so morali vsi biti silno odlični in visoki možaki. Za njimi je stala majhna gruča služabnikov in strežajev.

Na levi strani prestolov je sedela majhna skupina šestero mož povsem različne zunanosti. Mesto običajnega oblačila so nosili dolge halje iz čistega belega platna z istim simbolom solnca kakor smo ga videli na prestolovih naslonjalih, narejenim z zlato nitjo na prsih. To haljo so imeli čez pas prepasano s preprosto zlato verigo, od katere so visele precej velike podolgovate ploče iz iste kovine, položene druga čez drugo, tako kakor luskinje pri ribi, in kadar se je eden njih premaknil, so žvenketale in odsevale svetlobo.

(Dalje prih.)

Hitro pozabijo

mnogi ljudje na teške bolečine v križu, bodenje in trganje, na protin in revmatizem, ki so ga ravnokar prestali in mislijo, da bo zdaj za vselej dobro; ali bolezen se zopet povrne pa Fellerjevega bolečine lajšajočega rastlinskega esenc-fluida z znanko Elsa-fluid zopet nimamo doma! Naj bi naše bralce te vrstice opomnile na to, da naroče 12 steklenic za 5 kron franko od lekar-narja E. V. Fellerja, Stubica, Elzatr g. št. 16 (Hrvatsko), najboljša kar skupaj s Fellerjevimi odvajalnimi rabarbara kroglicami z znanko Elsa-kroglice (6 škatlic 4 krone), da jih imamo v slučaju gorečice, bolezní v želodcu, zaprtja, bljuvanja, kislega pehanja in slabega teka vedno doma. Mnogi zdravniki vporabljajo to izvrstno sredstvo v svoji praksi in se izražajo zelo pohvalno o njem. No — — —

Dom in svet.

Pojasnila glede katoliškega shoda.

Vstopnina na glavno zborovanje v nedeljo, dne 24. avgusta, upravičuje tudi za udeležbo k manifestacijskemu sprevodu in za telovadbo »Orlov« na stojšičih in velja 1 K. — Celotna vstopnina za vse dni katoliškega shoda velja 5 K. — Vstopnice se glase na ime. Pisarna mora torej najprej zbrati vsa imena udeležnikov, na kar prične ob pravem času razpošiljati izpolnjene vstopnice. Posebni vlak z Dolenjskega na katol. shod v Ljubljano: Iz Novega mesta odpelje vlak v nedeljo, dne 24. avgusta, ob 3. uri 57 minut zjutraj. Poskrbelo se bo, da bo ta vlak odpeljal iz postaje Straža—Toplice. Iz Kočevja odpelje vlak dne 24. avgusta ob 4. uri 6 minut

zjutraj. Ta dva vlaka se združita na Grosupljem in prideta v Ljubljano ob 7. uri zjutraj. Odhajata iz Ljubljane ob 9. uri 6 minut zvečer. Cene se določijo, ko se izve natančno število udeležencev. Natančne vozne rede kakor tudi cene za posamezne postaje dobe vsi udeleženci pravočasno v roke.

Pojasnila glede slavnostnega sprevoda katoliškega shoda. Spreveda se smejo udeležiti take ženske, ki imajo prave narodne noše. Moški se udeležijo vsi brez izjeme. Za ženske, ki nimajo narodne noše, a bodo imele legitimacije (vstopnice), bo pripravljen poseben prostor, da si bodo lahko slavnostni sprevod ogledale.

Vstopnice za katoliški shod, krasno umetniško delo, bo pripravljani odbor odposlal 10. avgusta. Do tedaj bo pisarna mogla to ogromno delo izvršiti. Vstopnice bodo dobili samo tisti, ki jih bodo pri župnih uradih naprej plačali. Vsi udeležniki dobe tudi poseben časopis »Ljubljana ob hrvaško slovenskem katoliškem shodu«, v katerem bodo vse podrobnosti. Pošljite pisarni nemudoma zglasilnice!

Naše narodne noše na katoliški shod v Ljubljani! Poziv pripravjalnega odbora za katoliški shod je zanimanje za naše narodne noše zopet znatno oživil. Nekaj veličastnega bo pogled na slavnostni sprevod, v katerem bo korakalo na stotine naših narodnih noš. Pripravljani odbor je naprosil tvrdko Regoršek v Stritarjevi (bivši Špitalski) ulici v Ljubljani, da je založila mnogo lepega in cenovnega blaga za vsakovrstne narodne noše. Pri tej tvrdki se dobe tudi pravilna navodila za ženske narodne noše, kakor je določil odbor, pri tvrdki Olup na Starem trgu pa za moške narodne noše. Poleg novih oživiljenih narodnih noš bo v slavnostnem sprevodu posebno veliko starih narodnih noš, ki bodo vzbudile posebno pozornost. Iz Bohinjske Srednje vasi pride posebno častno število narodnih noš, ki so do 100 let stare. O gibanju za narodne noše poroča »Gorenjec«: »Na katoliški shod v Ljubljano pojde iz kranjskega okraja veliko fantov in deklet v narodni noši. Priprave so v polnem tiru. Tu in tam se je zasledilo še nekaj jako lepe narodne obleke, za katero se poprej ni vedelo, zlasti obleke za ženske. Moški si bodo pa dali novo obleko napraviti po starem kroju, da se bodo postavili s svetlimi gumbi in peresi za klobukom, ko bodo v slavnostnem sprevodu korakali po beli Ljubljani. Ta mastop čvrstih Gorenjcev in zalih Gorenjk bo nekaj veličastnega.« — **Tako naj tudi povsod drugod delajo, da zberemo na katoliškem shodu kolikor mogoče veliko število narodnih noš iz vseh krajev domovine!** Poiščite povsod ljudi, ki imajo še stare narodne noše, da se rešijo pozabljenosti in da dobe zopet staro čast!

Pasovi za ženske narodne noše naj se naročajo pri pasarju Iv. Kregarju na Elizabetni cesti v Ljubljani.

Avbe se naročajo pri tvrdki Regoršek v Stritarjevi ulici v Ljubljani.

Oglejte si krasne izložbe za narodne noše pri tvrdki Regoršek v Ljubljani, ki se aranžira po navodilih deželne zveze za tujski promet. V izložbi so vedno menjajoče se skupine narodnih noš.

Duhovniške vesti. Umeščeni so bili gg.: Anton Golf, župnik v Strugah, na župnijo Srednjo vas v Bohinju; Nikolaj Stazinski, župnik na Črnučah, na župnijo Smlednik; Anton Tomelj, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano, na župnijo Črnuče; Andrej Orehek, kaplan v Dobrepoljah, na župnijo Struge; Josip Juvanec, župnik v Borovnici, na župnijo Čérknica; Valentin Kajdiž, kaplan v Mengšu, na župnijo Borovnica. — Podelje so župnije: Št. Gotard g. Valentinu Sitarju, kaplanu v Kranju; Ovsiši g. Josipu Ocepku, župniku v Dobovcu; Vrh (Sveti Trije kralji) g. Janezu Miklavčiču, župnemu upravitelju istotam.

Umril je v Ljubljani Jakob Pretnar, učitelj na I. mestni deški ljudski šoli. Pokojnik je že dalje časa bolehal na oslabelosti srca. Nazadnje se je tej bolezní pridružila vodenica, ki ga je spravila v prežgodnji grob. Zapušča vdovo in štiri nepreskrbljene otroke.

Nesreča. V petek, 18. julija popoldne je na Grbinu pri Litiji na deželni cesti povozil z drvami obložen voz 17 mesecev starega otroka tovarniškega delavca Kolmana. Pijan voznik je dremal na vozu, ko se je otrok kretal po cesti in prišel pod konje in voz. Kolesa so otroku strla glavo in je bil na mestu mrtev. Zanikarni voznik zasluži najstrožjo kazen!

Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. Ni še minilo leto, odkar je presvetli knezoškof ljubljanski blagoslovil temeljni kamen nove cerkve sv. Jožefa. Od tistega časa je delo dobro napredovalo, in danes že stoji prostorna cerkev, kjer so se še pred letom dni igrali mladi razposajenčki. Že se dviga proti sinjevi nebu mogočen, veličasten stolp, ki zre na verno ljudstvo ljubljansko; že se dviga stolp, ki kraljuje nad našim lepim mestom. Toda ta stolp, ta mogočni velikan je še prazen, tih in brez glasov. V njem še ni zvonov, ki naj bi vernike spominjali na večnost in ki naj bi jim peli odhodnico v hišo Gospodovo. Da bi pa ta stolp dobil kaj glasu, da bi se zanj nabavili zvonovi, se je pred kratkim v Ljubljani ustanovilo društvo, ki naj bi ta smoter doseglo. To društvo je v kratkem času svojega obstanka dobilo že nekaj dohodkov. Da pa se bodo v novem stolpu zvonovi čimpreje oglasili, prosimo vse slovensko ljudstvo, v prvi vrsti vrle ljubljance, naj nam priskočijo na pomoč z malim darom in naj se vpišejo v društvo kot člani ali dobrotniki. Vsak član ali dobrotnik bo poleg pogrebnega zvonjenja deležen tudi okrog 150 maš, katere morajo duhovniki družbe Jezusove opravljati za žive in mrtve dobrotnike cerkve sv. Jožefa. Dragi rojaki, prispevajte torej po možnosti za zvonove in sveti Jožef, naš mogočni priprošnik, se Vaš bo gotovo spominjal sedaj in ob Vaši smrtni uri.

Nova proga avtomobilne vožnje. Iz večjega števila članov se je ustanovil na Rakeku »Konzorcij za avtomobilno zvezbo iz Rakeka na Cerknico, čez Bloško polico, skozi staro mesto Lož, Stari trg v Babno polje do hrvatske meje v Prezidu« in za okolico, ter začne že s 1. avgustom letos z moderno opremljenim Puch - avtoomnibusom za 12 oseb voziti dvakrat na dan. Rojakom, posebno pa ptujcem bo odprla ta proga s prijetnim naglim potovanjem dvakrat na dan vse naravne krasote in romantični svet Rakovske-cerkniške ter loške doline v dolžini 50 kilometrov. Obenem se je tudi že osnoval odbor, ki bo še turo iz Prezida do Čabra z avtomobilom zvezal ter nam odprl zanimiv svet skozi Plešče in Osilnico do železnične postaje v Delnicah. Od Čabra do Delnic vozi že avto redno dvakrat na dan, in tako bo proga čez 100 km od žel. postaje Rakek do žel. postaje Delnice — Reka — Zagreb zvezana.

Bivši žandarm — duhovnik. V mariborskem bogoslovju imajo letos novomašnika Antona Bratkoviča, ki bo letos pri Kapeli blizu Radinec bral novo mašo. Rojen je leta 1862 v kapelski župniji, je torej star 51 let. Bratkovič je od 26. do 33. leta služil kot orožnik na različnih postajah. Nato je bil vpo-kojen in kot tak je začel pohajati gimnazijo ter se je posvetil mašništvu.

Strela ubila mater in hčer. Z Iga se poroča: V sredo popoldne sta želi na polju pšenico Neža Meglič in njena hči Elizabeta. Ob nevihti sta vedrili pod dežniki. Strela je udarila med nji in obe ubila. Imeli sta pri sebi tudi malega psička. Tudi ta je bil zadet od strele. Ljudje dolgo časa o tem niso nič vedeli. Šele proti večeru, ko ju ni bilo domov, je začelo gospodarja skrbeti, kaj se je zgodilo. Njegov sin ju je šel s kolesom na polje iskat in je dobil obe mrtvi.

Francoski dezertar v Ljubljani. Ključavničar Rudolf Ilg, rojen 8. septembra 1888 v Sommerau na Baden-skem, je vstopil pred dvema in pol letom k francoskim prostovoljcem in bil poslan iz Belforta v Maroko v severno Afriko, kjer bi imel služiti pet let, kar mu pa nikakor ni dišalo in je toliko časa iskal prilike, da je pred kratkim pobegnil. To je pa šlo težko. Ko je bil namreč poslan na patroljo, se ni več vrnil k svojemu 2. polku, marveč se je 25 dni skrival oborožen ter imel seboj 125 ostrih patron. Ko je prišel do pristanišča Oran, se je prikradel mimo trdnjavskih utrdb do pristaniškega nasipa, ob katerem je v okrilju noči splaval do neke nemške ladje, ki ga je vzela brezplačno na krov, a je moral za to opravljati različna ključavničarska dela. Beg je bil pa tudi nevaren. Ko bi bil zasačen, bi dobil v najboljšem slučaju 15 let trdnjavske ječe, drugače bi bil pa takoj ustreljen. Prostovoljci v francoskih četah silno trpe. Hrana slaba — riž in krompir pride največkrat na vrsto; kadar je pa kaj mesnine, je

pa skoraj neužitna, — vedni boji, spanje na prostem, vročina neznosna — često do 62 stopinj C —, plača pa okoli 15 vinarjev v našem denarju na dan. Red je izredno strog, za najmanjši prestopok je 15 dni kazni, v ponovnem slučaju pa kar 60 dni. Zaporji so brez postelj in odej, ležati se mora na cementnem nazidku. Doživel je, da je vsak mož pri taki neznosni vročini dobil za dva in pol dneva po četrta litra vode in so jih takrat nekaj postrelili, precej jih je pa onemoglo. Za prevajanje hrane rabijo mule in velblode. Častniki so neizrečeno strogi: A tuji bodočnosti nima tak vojak posebne. Služiti mora celih 15 let, potem dobi 750 frankov letne pokojnine. »Vsega nam je primanjkovalo,« pravi Ilg, »in zato sem sklenil rešiti se teh muk, in posrečilo se mi je.« — Ilg je prišel po odgonu iz Trsta v Ljubljano, odkoder ga pošljejo po odgonu domov na Nemško.

Bolezen rdečica pri prešičih, ki povzroča prešičerejem toliko škode in uniči marsikomu ves zarod, se razširja tako občutno le zaradi tega, ker se bolezen ne naznani, vsled česar ni mogoče odrediti zdravstvenih odredb in navidez še zdrave prešiče za silo proti rdečici cepiti. Vsak posestnik, kateremu zbolijo prešič na rdečici, naj to v lastnem interesu takoj naznani županstvu, ki ima od pristojne politične oblasti nalog, njej sporočiti taka naznanila nemudoma, če le mogoče brzojavno.

Iz zasede obstreljen vojak. V puljsko vojaško bolnišnico so pripeljali vojaka Jožefa Horwatha, lovskega bataljona v Rovinju. Vojaka, ki je 23 let star in po rodu Madjar, je zasačil nekdo v okolici Rovinja, ko je jedel sadje in ga je obstrelil. Strel je revežu popolnoma razoral lice in uničil obe očesi. Horwath trdi, da nikdar ni sadja kradel, ampak da ga je pobiral po tleh, ko ga je nekdo obstrelil. O divjaškem strelcu ni nobene sledi.

Na potu k zdravniku v smrt. Zlostne smrti je umrl v soboto v Trstu 54 let stari kmetovalec Ivan Gombač iz Nakla pri Sežani. Mož ima ženo in 10 otrok in se je peljal popoldne s svojim vozičkom in konjem v Trst k zdravniku. V ulici Alessandro Volta pa se mu je splašil konj, ki je v divjem diru prevrgel voz. Gombač je pri tem tako nesrečno padel na cesto, da je pri priči umrl, konja s strtim vozom pa je ujel nek korajžen Tržačan.

Nasilen mladič. V Pulju je hotel 18 let stari Aleksij Bubnič s kuhinjskim nožem zaklati svojo mater, sestro in očma, ker mu niso hoteli dati denarja za popivanje. Bubniča, ki je zelo delomržno in surovo človeče, pa je še pravi čas ukrotil neki kovač, ki je prihitel kričečim sosedom na pomoč.

Skoraj neverjetna zloba. Neki devetletni šolski deček Ivan Gojčič je hotel v šoli pri šmarjeti na Dravskem polju na štajerskem zastupiti učiteljico Pavlo Avguštinčič na ta način, da je v mleko, katero ji je donašal, dne 9. julija vcedil nekaj volčjega mleka, priznanega strupa. Deček

se je hotel baje nad učiteljico maščevati, ker je bil večkrat kaznovan. Zdravnik dr. Riziensky je Rač je še prihitel pravočasno in je učiteljico Avguštinčič še rešil gotove smrti.

Pasja steklina. V Sežani je stekel pes ugriznil šest domačih otrok, dočim se je lotil v Dutovljah otroka neke rodovine iz Trsta, ki se nahaja tu na letovišču. Žandarmacija išče steklo žival. Ugrizene otroke so poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Trgovka s človeškim mesom. Tržaška policija je zaprla 32 let staro Ksenijo Stojacičevico iz Lvova, ki ima v Trstu hišo sramote. Pred par dnevi se je bila namreč baba povrnila s svojega potovanja v Galicijo in je prignala s seboj tri mlade Poljakinje, ki jih je prevarila z lepimi obljubami udobnega in lahkega življenja, ki ga bodo imele v Trstu. Dekleta niso niti slutila, kam grede, a ko so bila na mestu, so zapopadla, v kako gnezdo so zašla. Prava sreča je bila, da se je našel med družhaljo blag človek, ki jih je rešil še pravi čas. Sedaj se sodišče trudi dognati, kake zveze je imela Stojacičeva in koliko žrtev je zapeljala. Sodna oblast v Lvovu je javila v Trst, da je lastnik »posredovalnice za delo«, kjer so bile najete nesrečne tri Poljakinje, z obema svojima uradnikoma in s strojepisko že pod streho. Sum, da je ta posredovalnica bila nalašč za take svrhe, je namreč zelo verjeten. — V torek zvečer pa se je pripeljal z Dunaja v Trst ogrski žid Abraham Schuffer, ki je potoval pod imenom Herm. Hauptmann in imel v svojem spremstvu lepo, mlado žensko, katero je izdajal za svojo sestro, dočim se je bil z njo seznanil v kopališču in jej obljubil zakon. Pregovoril jo je bil, da je šla z njim v Budimpešto; a ker je štam ni mogel prodati, jo je hotel spraviti v Carigrad v harem kakega velikaša. Policija pa je trgovca s človeškim mesom v Trstu zaprla.

Strašna pijanost. Ivan Bartolič iz Žminja na Primorskem se je bil v nedeljo tako napil vina in drugih opojnih pijač, da se je vlegel kakor klada, ko je prišel domov. V istem trenutku pa je pijanček že tudi zaspal in je spal vso noč, ves dan in zopet vso noč. Kdo vé, kako dolgo se ne bi bil prebudil, če ga ne bi bili domači naložili na voz, da ga spravijo v bolnišnico v Pulj. V Pulju se je mož prebudil, a kmalu umrl vsled kapi.

Povodnji na Ogrskem. Povodenj je zelo poškodovala državne soline v Maros-Ujvarju. Reka Maroš je namreč soline poplavlila. Država je za več milijonov oškodovana. Delavski mestni del Bosnia je poplavljen, podrlo se je več hiš, 6000 delavcev je brez strehe. Iz Szegedina se poroča, da je reka Tisa poplavlila polje. Ob reki Roni je vse pod vodo. Vtonilo je 15 oseb. Iz Karlsburga poročajo, da stoje hiše v dveh občinah do strehe pod vodo. Prebivalstvo je bežalo na drevesa.

800 km preletel v osmih urah. Aviatik Derove je preletel pretekli teden 800 km dolgo zračno pot od Milana do Brindisija v Italiji. Letel je brez prestanka sedem ur in 54 minut.

Tako dolgo in take daljave ni preletel dosedaj še noben zračni letalec. Derove je imel s sabo še enega gosta.

Huda kazen. Deželni poslanec v Bukovini Salomon Rudic je bil obsojen od davčne oblasti na 500.000 kron kazni, ker je dal oblastem o zapuščini svojega očeta popolnoma napačne podatke.

Notarji in advokati. Začetkom letošnjega leta je bilo v avstrijskih deželah 5708 advokatov, 264 več kakor prejšnje leto. Na Štajersko jih odpade 187, na Koroško 38, na Kranjsko 44. Dva, eden v Gorici in eden v Splitu, poslujeta že od l. 1862., torej že 51 let. Notarjev je bilo začetkom leta 1058. Na Spodnje Štajersko jih odpade 23, na Koroško 30, na Kranjsko 35. Trije najstarejši notarji uradujejo od l. 1851., 1859. in 1860.

Turški begunci na potu domov. Z Reke se zopet odpeljejo s parnikom v Carigrad 103 turški vojaki, ki so bili pobegnili za časa balkanske vojne na avstrijska tla. Begunci so bili v vojašnicah na Ogrskem, a za transport so jih zbrali v Subotici, odkoder so prispeli na Reko.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Bohinjska Srednja vas. V nedeljo, dne 20. t. m., smo se poslovili župljani od gospoda svetnika Berlica kot svojega župnika. Slovo je bilo tako prisrčno in ganljivo, kakor da se poslavljala družina od svojega dobrega, ljubeznivega očeta. Pevci so zapeli gospodu v slovo primerno pesem, nato pa so se v imenu cele župnije poslavljali od gospoda in ga zahvaljevali zastopniki občine, Marijinih družb, obeh požarnih bramb, izobraževalnega društva, Orla, Kmetijskega društva, Hranilnice in drugi. Dasi smo Bohinjci bolj trdi, vendar se nihče ni mogel ubraniti solz. Tudi na tem mestu naj vam izrečemo, prečastiti gospod svetnik, našo najprisrčnejšo zahvalo za ves trud, ki ste ga imeli celih 12 let z našo župnijo, posebno pa za Vašo očetov-

sko ljubezen in potrpljenje z nami. Bog Vam daj še dolgo časa med nami uživati zdravim in zadovoljnim zasluženi pokoj in naj Vam vse obilno poplača! — V torek smo vzprejeli novega gospoda župnika Antona Golfa, ki bo v nedeljo slovesno umeščen. Želimo iz vsega srca, da bi tudi novi gospod župnik dolgo deloval med nami v naš dušni in telesni blagor! — Za katoliški shod je v naši župniji zelo veliko zanimanja. Doslej se jih je priglasilo za nedeljo 183, okrog sto v pristnih, starih bohinjskih nošah. Nekatero obleke so stare 50 do 100 let. Mož je priglašeni 78, žena 20, fantov 45 in 40 deklet. Ako se misli še kdo priglasiti, naj to nemudoma stori! — Vreme nam letos zopet zelo kljubuje. Doma je bilo veliko škode pri senu; sedaj se je začela košnja po rovih v planinah zopet v dežju. Ob tem času pri nas zori žito, a letos zopet vedno deževje zadržuje žetev. Tudi turščica vsled prevelike vlage slabo uspeva. — Nenadne smrti je umrl mladenič Janez Markež od Stare Fužine, lovec po poklicu. V hotelu pri Sv. Janezu je sedel v prijateljski družbi. Ko je prišel na dvorišče, se je zgrudil na tla in v par minutah je izdihnil. Bil je prav blag mladenič. Pred par leti mu je tudi oče umrl v gorah nagle smrti.

g Črnuče. V torek, dne 15. t. m. se je poslovil od nas gosp. župnik Nikolaj Stazinski ter odšel na svojo novo župnijo v Smednik. Blagi, za vse dobro vneti gospod župnik je deloval pet let požrtvovalno za dušni in telesni blagor Črnučanov. Občinski odbor črnuški ga je imenoval v izredni seji častnim članom ter mu izročil po županu g. Iv. Čibašek ob slovesu krasno diplomo kot priznanje za vsestranske zasluge. — V četrtek 17. julija smo dobili pa že novega gospoda župnika v osebi Ant. Tomelj, dosedaj kaplana v St. Vidu nad Ljubljano. Mogočno so vihrale zastave, veselo doneli zvonovi, ko je popoldne ob 5. uri prihajal novi g. župnik v spremstvu g. župnika Val. Zabreta, gg. prof. Pengova in Demšarja, duh. svetnika in župnika g. Iv. Zupana iz Ježice in še več drugih gospodov na Črnuče. Kljub skrajno neugodnemu vremenu so mu priredili Črnučani lep in dostojen sprejem.

g Z Javornika in Koroške Bele. V nedeljo 13. t. m. je izobraževalno društvo priredilo zanimivo gledališko predstavo, ki je navzočim izvalila mnogo smeha. — Letošnje poletje nam skoro vedno piha deževna burja, ki pri naša preveč hladu. Po planinah povzročuje pa snežene meteže, radi katerih živina, ki nima nobenih staj, neusmiljeno zmrzuje. Vsak pameten gospodar mora izprevideti, da brezboljšanja planin živinoreja in mlekarstvo veliko škodo trpi v takem mrazu. Ko nam je spomladi agrarna komisija ponujala sredstva in pripomočke zaboljšanje planin, so nekateri možje v svojih duševni omejenosti in v svojem najznejštvu vsako podporo odklonili. Med

temi se je posebno žalostno odlikoval bivši župan Ilkavc. Sedaj, ko živina trpi noč in dan na prostem mraz in viharje, se gospodarji bridko pritožujejo, ko se jim dela občutna škoda in privoščijo, da bi se tiste može, ki so tako nasprotovali vladnemu načrtu zaboljšanje planin, vsaj eno noč postavilo gori v viharno mrzlo noč, da bi skusili, kaj mora živina in pastirji ondi prestati. Zatorej pri volitvah od takih mož, ki planinstvu toliko škodo povzročajo, proč! — Po trgovinah na Javorniku tatovi prav predrzno izvršujejo svoj posel. Žalostno je, ako se nekateri delavci tako daleč spozabijo, da si hočejo na tak način življenje izboljšati. Čudno se nam pa nič ne zdi, da delavec slednjič v kaki stiski prime za tako rokodelstvo, saj ga socialna demokracija uči, da na svetu ni nobene lastnine in kar je tvojega, to je tudi moje. Delavci, ne poslušajte krivih demokratskih prerokov, ki vam zdravo pamet in poštena načela hočejo zmešati.

g Moravče. Liberalnim škodljivcem. Kakor je vsem ljudem daleč naokoli znano, je letos napravil črv v naši obični velikansko škodo. Zito je skoro uničeno, otave bodo ljudje prav malo dobili, zlasti po soseskah Vrhopolje, Češnjice in Sv. Andrej. Zato je županstvo naredilo prošnjo za odpis davka, posebej pa še prošnjo na vlado in deželni odbor za podporo. A kaj se je zgodilo! Nimamo dovolj ostrih besedi, da bi ožigosali zlobo liberalcev in opisali hudobijo, ki so jo naredili zadnji čas. V svojem listu pišejo, da so »klerikalci lagali, koliko škode je napravil črv ter prosili za podporo, ki jo bodo tudi dobili«. Le pridi, liberalna zlobna duša, gledat po polju in travnikih, pa boš videl kako »klerikalci« lažejo. Če ne bodo davki odpisani, če ne bo nikake podpore, potem se pa zahvalite moravškimi liberalcem in njih voditelju, ker on je odgovoren za liberalno pisarjenje. Razni Pirnati pa naj gredo podpore iskat za svoje uničene pridelke s svojimi podpisi k moravškimi liberalcem, kjer bodo zvedeli za klerikalne laži. — Ogled Ljudskega Doma se je vršil 18. julija. Ivo Toman, o katerega najnovejši pekovski obrti smo poročali po naslovu firme za drože, je naredil gorostasno naznanilo o našem domu in njegovih nedostatkih. Misli je preprečiti našo zadnjo igro in vse za bodočnost. A kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Mi smo igrali, liberalcem je bilo pa prepovedano. Zahtevali smo pa vseeno ogled. Toda o podiranju doma, kakor so liberalci pričakovali, bo malo resnice. Vrata homo na ven odprli, pa bodo zopet trume naših somišljenikov prihajale v dom in se divile nad igralci in igralkami našega odra. Sami pa so si nakopali precejšnje stroške.

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Gospod kaplan Tomelj je pretekli teden nas zapustil in nastopil novo

službo kot župnik na Črnučah. Štiri leta je neumorno deloval v cerkvi, v šoli in prav v vseh naših društvi. V znak hvaležnosti mu je telovadni odsek Orel skupno z vsemi našimi društvi priredil krasno odhodnico, ki bo vsem udeležencem ostala v najlepšem spominu. Bog obilno blagoslovi vse njegovo delo v novi službi. — Hranilnica in posojilnica je stopila korak naprej. V seji dne 11. t. m., katere se je udeležilo vseh 14 članov načelstva in nadzorstva, se je po vsestranskem posvetovanju soglasno sklenilo sledeče: Obresti hranilnih vlog se s 1. julijem t. l. zvišajo na 4¼%; posojila na osebno poročstvo se bodo v prihodnje obrestovala po 5½% kakor dosedaj, posojila na intabulacijo se bodo obrestovala po dogovoru. — **Zve delo se je**, da je v naši hranilnici včlanjenih nekaj dolžnikov, ki so ob enem člani liberalne posojilnice na pošti. Vse te se bo pozvalo, da izstopijo iz naše hranilnice. Izključilo se bo tudi vse tiste člane-dolžnike, ki za dobroto, da za nizko ceno uživajo naša posojila, simpatizirajo z liberalci in na en ali drug način podpirajo njihovo grdo početje. Mi se bomo odslej še bolj držali načela: Svoji k svojim. Kdor liberalcem več zaupa nego nam, naj se tudi pri deharju drži liberalcev, nas naj pa pusti pri miru! — Pripoveduje se tudi, da so liberalci zopet začeli grdo gonjo po gostilnah in po časopisih zoper nekatere naše može. Nič hudega to. Nas to le utrjuje v prepričanju, da prav delamo. Zato se z njimi ne bomo prerekali. Izjavljamo pa tole: Med grdo liberalno četo je še mala peščica mož, o katerih vemo, da so poštene in pametni može in da le iz osebnega naspotstva do te ali one osebe naše stranke držijo z umazano liberalnostjo. Tem možem kličemo: ali se ne sramujete držati s tako grdobijo, ali niste toliko može, da bi se preko vseh osebnih ozirov otresli takih grdunov! Dokler se vas pa drži le cunjica liberalnega časopisja in liberalne grdobije, vas in vaših večkrat upravičenih želja ne moremo vpoštevati. Žalibog! Tudi v naših vrstah je še nekaj ljudi, ki so samo iz osebnega koristolovstva »naši«, v srcu pa vse kaj drugega nego poštene, verni, zvesti, trezni, resni in v resnici pravi katoliški može. Obljubimo vam: tudi teh se bomo otresli! Bog daj srečo! — Naša farna cerkev je dobila nova, krasno slikana okna. Vrlo in verno šentviško ljudstvo že dovaža les in zbira denar za slikanje cerkve. S slikanjem se bo pričelo takoj, ko se bo nabavilo vsaj približno zadosti lesa za odranje. Tako je prav! Delajmo tudi za čast božjo in, to so bile nedavno besede župnikove na prižnici, zaupajmo v Boga, molimo drug za drugega, da se pravo versko življenje med nami ohrani in vedno bolj utrdi! — **Preteklo nedeljo** zjutraj je v naši farni cerkvi imel duhovno opravilo gospod Mihael Pirnat, župnik iz Montane v Ameriki. eden izmed teh Odamovih

gospodov iz Dravelj, ki že nekaj let vrlo delujejo v dušnem pastirstvu v Ameriki. Ta teden se poda na božjo pot v Rim, v sredi avgusta pa se povrne na svojo župnijo v Ameriko.

g Šinkov turn. Tukajšnji grad je kupil g. Ivan Tavčar in ga prav lično prenovil. Cerkev bo tudi dobila nekaj nove strehe. — Dež imamo malone vsaki dan. — Črva je letos zelo veliko in dela tako škodo, da so morali nekateri še ne dozorelo pšenico požeti, da so dobili vsaj slamo. Edino sadja bo nekaj, pa še tisto nam hočejo polhi pokončati. — Slov. kat. izobraž. društvo bo priredilo dne 27. julija dve igri, in sicer: »Ljubezen Marijinega otroka« in »Prepirljiva soseda«.

g Iz radovljiškega okraja. V 28. številki je omenil »Domoljub« med drobnimi novicami z Bohinjske Bele tudi zborovanja krščanskih učiteljev. Ker tisto poročilo ni podalo vsega, kar bi »Domoljubove« bralce zanimalo, nam belski dopisnik ne bo zameril, ako na tem mestu dotično poročilo izpopolnimo. Dve stvari sta prav posebno, ki se morata objaviti. Prva je, da je na Beli zbrano krščansko učiteljstvo izreklo deželnemu glavarju dr. Šusteršiču neomajano zaupanje, vdanost ter najodličnejše spoštovanje; druga zanimivost tistega zborovanja pa je obnašanje belskega šolovodje Korošca. Ta mož je liberalec od nog do glave. Učitelj, ki naroča in podpira najstrupenejšo liberalne liste, ki je član liberalne učiteljske zveze, ki obleze vse liberalne shode in zborovanja, tak učitelj ne zasluži častnega naslova »krščanski učitelj« in takim ljudem je naše zavedno in krščansko ljudstvo že zdavnaj in še povsod obrnilo hrbet. Pa naj bo Korošec kar hoče, liberalni stranki ga prav iz srca privoščimo. Ali eno pa je, kar tudi od liberalca smemo zahtevati in to je: **mož a t o s t!** Zborovanja v šoli na Boh. Beli se ta mož ni udeležil, zborovalcev ni pozdravil in tega mu nihče ne zameri. Ali zakaj ni bil dosleden? Očito in odkrito si ni upal med zbrane Slomškarje, ampak med debato in predavanjem je prisluškoval v veži. Ali je to možko? Kaj je neki mislil, da bodo v šoli zbrani krščanski učitelji in učiteljice ukrepali? Ali je mar mislil, da se bo razpravljalo o vodstvu mlekarov, ali o možkem nadzorstvu pri deklisah, ali o urejevanju šolskih knjižnic, ali o šolskih zamudah? S tem svojim početjem se je ta luč kranjskega liberalnega učiteljstva ovekovečil in vzbudil pomilovanje pri vseh, ki imajo še količkaj smisla za to, da naj tisti, ki že nosijo hlače, bodo tudi možki in možati!

g Voglje. Dne 13. t. m. se je vršil tu še dosti dobro obiskan shod Kmečke zveze za kranjski okraj. Poročal je gospod poslanec Demšar o državnem in deželnem zboru. Gospod poslanec Zabret pa o novem cestnem zakonu. Jako je ugajal tudi govor gospoda predsednika Kmečke zveze g. Brodarja, ki je razpravljal o veliki važnosti zadrž,

posojilnic, kmetijskih društev in Kmečke zveze. Konečno se je sprejela resolucija, s katero se izreka zaupanje gospodom poslancem in pa obsojajo napadi na g. deželnega glavarja.

g Zasip. Poslanec g. Ivan Piber je imel preteklo nedeljo, dne 13. julija, v podobčini Zasip, dobro uspeli shod, katerega so se Zasipčani udeležili v polnem, hvalevrednem številu. Gospod poslanec je najpreje poročal o nekaterih novih deželnih zakonih, katere so priborili poslanci S. L. S. v korist svojemu ljudstvu, kakor o novem šolskem, cestnem, lovskem zakonu itd. sploh, podrobno pa je govoril jako zanimivo in poučno o pašnikih in planinah. — Podobčina Zasip ima namreč v »Krmii« pod Triglavom svojo obširno, lepo planino, katero želi zakonito regulirati in zboljšati po danih nasvetih našega gospoda poslanca Pibra. Občinstvo je sledilo dve uri trajajočemu zanimivemu govoru svojega vrlega poslanca z udano hvaležnostjo. Sklepno se je na predlog domačega gospoda župnika izrekla vsem gospodom poslancem S. L. S., osobito pa njenemu načelniku gospodu dr. Šusteršiču in pa svojemu poslancu g. Pibru zahvala za zaupanje.

Dolenjske novice

d Iz Boštanja. Naši liberalci imajo majhno pamet; zato se jim je pa sedaj skisala, kakor hitro je malo vročina pritisnila, čeprav le malokdaj solnce sije. V »Slov. Domu« pišejo, da je v Lepem Dolu (menda Dobu) nek klerikalen Lojze, ki da je pobožen, pa v Marijini družbi in tretjerednik, da pa je moral gori na Resi plačati novo zibko. Pri nas vsi vemo, da ta Lojze ne more biti nobeden drug kakor Drmelov Lojze; zakaj na Lepem Dobu ni nobenega Lojzeta; samo Drmelov Lojze je včasih gori, kadar pride k žnjicam pogledat. Da bi bil Lojze zibko kupil, se tudi menijo hudobni jeziki. Vendar pa to ni uradno dokazano. Toda od kedaj je pa Lojze »klerikalen« in pobožen? Sedaj, ko ima baje zibko, bi ga radi nam vsilili. Če je bil prej dober za vas, naj bo še sedaj. Skrajno grdo je, da se ga sedaj sramujete in ga nam podtikate. — Dalje se ujeda dopisun »Slov. Doma«, da je kaplan dobil nekaj podrepnikov, ki so zahtevali odkup bire. Potemtakem so kaplanovi podrepniki Pečar, Grof, Drmelj, Slapšak, ki so v resnici zahtevali odkup bire. In kako brihtni so pri »Slovenskem Domu«! V dopisu iz Sv. Gore se jeze, da se mora bira odkupiti. Na drugi strani, v dopisu iz Boštanja, pa narobe pravijo: Kaplan mas odira, ker hoče imeti biro odkupljeno; mi lažje v naturi plačamo, kakor v denarju nankrat 50 do 100 kron. Ali vidite, da se vam res pamet kisa? Da bi Klemenčič fante v petju poučeval, kakor pravi oni dopisun, ni tu nič znano; pač pa v pit-

ju. — Še več oslarij je v »Slov. Domu«, da se v Lojzovi vili zbirajo napredni telovadci! Lojze res gre včasih pogledat noter, če bo kmalu suho; dovolj, da je bil kaplan vržen na cesto, da je župan Slapšak vsak dan trikrat v farovžu; saj še v cerkev ne pride nikoli, dasi od nje živi. — Nekaj grdega pa le gleda iz vseh teh čenč: da se liberalci med seboj sovražijo in drug drugega mažejo v svojem lastnem časopisu in se iz sebe norca delajo. — Naši fantje in dekleta so pa le izborno igrali, naj to peče liberalce kakor hoče. Čast tudi našim sosedom iz Št. Janža, ki so nas mnogobrojno posestili.

d Boštanj. Fantje smo pred kratkim priredili dve igri, ki sta tako lepo uspeli, da smo jih morali na splošno željo ponavljati. Tudi to pot je bila prostorna dvorana polna zavednega občinstva. Veliko veselje je bilo med nami, ko so nas to pot obiskali tudi Orli in Bogomile v slikoviti dolenski narodni noši iz Št. Janža. Kdor je pogledal na pošteno, zavedno mladino, ki si na tako plemenit način širi obzorje, je moral priznati, da se našega ljudstva liberalna gniloba ne prime. Spričo tega bi bilo smešno, ko bi se kregali z boštjanskimi »naprednjaki«, ki skušajo zadnji čas privabiti mladino s slivovko in plesi. Tudi njihove papirnate bombe v »Slov. Domu« nas ne zadenejo.

d Dobriče. Slov. katol. izobraževalno društvo v Dobriču priredi dne 27. julija jubilejno slavnost 1050letnice sv. Cirila in Metoda. Spored: 1. Sveta Ciril in Metod, dr. Fr. Liszt; moški zb.; 2. Zvezda, dr. G. Ipavic; moški zbor; 3. Blagovestnikom, S. Gregorčič; deklamacija; 4. Slovo Apostolov, Silvin Sardenko; igrokaz v treh slikah; 5. Vaški skopuh, igrokaz v treh dejanjih. — Dne 3. avgusta javna telovadba orlovskega okrožja za Žužemberk. Spored prihodnjič.

d Hotič pri Litlji. Prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m., se bo vršil tukaj javen političen shod zjutraj po sveti maši v župnišču. Govoril bo g. dr. Ivan Zajc, deželni odbornik v Ljubljani. Shod je potreben za tukajšnji kraj, ker takega političnega shoda še ni bilo in da ljudstvo pozna svojega poslanca ter se prepriča o njegovem delovanju v dežinem zboru. Zato je tudi želeli, da se volilci udeležijo takega shoda v običnem številu.

d Izlake—Medija. Pri nas se začne nova življenje, katerega vzbuja tukajšnji rudniški vodja g. M. Glesener. On dela zelo obširno tovarno, v kateri bodo žgali antinom, baker, zlato, raznovrstne barve, opeko in še Bog ve kaj. V Šemniku ima premogovnik, ki je nekoliko oddaljen v hribu od ceste; zdaj je sam napravil zračno železnico, ki mu spravlja premog k cesti. Napeljal je tudi telefon, da lahko na vse kraje govori; tudi pri telefonu je delo sam vodil. Premog, rudo in druge stvari vozi vse z avtomobilom. Kjer je cesta slaba, jo sam da popraviti, tako da bi ga občina Oržiše po pravici smela imenovati

za častnega občana. Koliko pa pri njem delavci zaslužijo, največ domačini! Zato je pa nas vseh dolžnost, da ga spoštujemo kot našega dobrotnika. Posebno zato, ker je on in cela družba strogo katoliška.

d Krško. Občinski odbor mestne občine Krško je v seji z dne 14. julija t. l. soglasno sklenil načelniku S. L. S. in deželnemu glavarju gospodu dr. Ivanu Šusteršiču na nizkotne častnikarske napade izraziti svoje neomajno zupanje in spoštovanje. — Častnim občanom občine Krško je bil v zadnji seji imenovan gospod c. kr. okrajni glavar dr. Friderik Matias v priznanje njegovih zaslug za okraj in občino krško.

d Popotnik iz Mirnske doline. Naj se še malo oglasim, predno grem na počitnice, da bodo vedeli moji prijatelji, da še živim. Ne doživim nič novega. Dež nas pere vsaki dan, sonce pa se redko prikaže. V Mokronogu je pa fabrika za dež. Tam je mokra noga, če le stopiš čez prag. Nekaj sem pa le doživel, ko sem se peljal zadnjič z vlakom proti Št. Janžu. Kaj takega še ne. Dež je lil. Kaj menite, da smo bili v vagonu na varnem? Ne. Kapalo je skozi streho med precej številne potnike, da so se komaj ogibali pred kapljicami. Ko potniki opozore sprevednika na ta škandal, odreže se brihtna glava: »To so vzrok vaši poslanci!« No, poslanci, ste slišali, kaj ste vsega krivi? Ali ste že kedaj slišali kaj takega? Če niste še, pojdite se peljat s šentjanško železnico. Morda vam našteje ta razsvitljeni sprevodnik še več vaših grehov. Pa vselej ne vozi ta sprevodnik. Drugi je že bolj ponižen. — Šola na Mirni je bila zaprta od 28. maja do 11. julija t. l. zaradi škrlatinke. Sedaj pravijo, da bodo morali otroci v počitnicah imeti šolo. To je nerodno. Kakor hitro se je šola začela, pokazala se je zopet škrlatinka med otroci. Tudi v Mokronog se je zanesla ta otročja morilka. — Žago na Mirni je vzel v najem g. Franc Krištof iz Sajenic za 621 K na leto. Visoka cena. — V Volčjihnjivah pri Mirni je umrl 6. t. m. Anton Zaplatar, bivši vinski trgovec. Znan je bil po Gorenjskem in Notranjskem, pa tudi v Trstu in Gorici kot poštenjak. Svojčas je študiral celo šest latinskih šol. Potem pa je rajše prevzel kmetijo in skromno, pa pošteno živel, kakor pa bi si z učenjem glavo belil. N. p. v m.!

d Ribnica. Kmečka zveza za kočevski okraj je imela dne 13. t. m. svoj letni občni zbor v Ribnici. Govoril je državni poslanec g. dr. Korošec. V zanimivem poljudnem govoru nam je orisal politično stanje v naši državi in izven države, kakor tudi še posebej štajerske razmere, razložil delo naših poslancev na Dunaju. Z zahvalo in odobravanjem je bil sprejet govor voditelja štajerskih Slovencev. Pod predsedstvom načelnika državnega poslanca Jakliča se je nato vršil občni zbor. Poročal je tajnik kaplan Škulj sledeče: V preteklem letu je Kmečka zveza priredila 15 političnih shodov, in sicer v vseh župnijah

velikolaškega in ribniškega okr. kakor tudi deloma kočevskega. Na shodih so nastopali: g. Jaklič 11krat, g. poslanec Bartol 9krat, g. poslanec dr. Pegan 5krat, dr. Krek 1krat, dr. Korošec 1krat ter tajnik Škulj 13krat. Predavanj se je priredilo pet in en kmetijski tečaj v Loškem potoku, dva županska shoda (v Ribnici in Velikih Laščah). Kmečka zveza je sodelovala pri delu za ustanovitev živinske zavarovalnice; tozadnji predmet je predaval zvezin tajnik na zborovanju živinorejskih zadrug. Zveza se udeležuje dela za zgraditev postaje Zlebic, je organizirala volitve v krajni šolski svet, kjer je prodrla s svojimi kandidati v ribniškem okraju soglasno, v velikolaškem z dvetretjinsko večino. Potom zveze se je napravilo in odposlalo 20 prošenj, ki so bile skoro vse ugodno rešene. Odposlalo se je 253 pisem in 10 brzojavk. Na gospodarskem polju je pospeševala delo živinorejskih zadrug, z njenim sodelovanjem se je priredilo premovanje v Loškem potoku. Dela neumorno že delj za dragarske Slovence, da se jim napravi prepotrebna cesta Larec—Stari—Novi Kot—Prezid. Število članov se je dvignilo od 366 na 573. Novih članov se je zlasti pridobilo v Osilnici, Dragi, Travi in na Gori. Blagajna izkazuje kljub večjim stroškom 80 K več nego lani. Posojilnica v Dobrépoljah je darovala 100 K. Tajnikovo poročilo je dokaz, da je zveza vršila svoje zvanje na političnem, gospodarskem kot tudi organizatoričnem in narodnem polju. S splošnim odobravanjem se je vzelo poročilo na znanje. Na predlog g. načelnika ter g. Rakovca se je izrekla tajniku za njegovo neumorno in požrtvovalno delo soglasno zaupnica in zahvala. Volil se je nov odbor. Načelnik g. Jaklič, tajnik g. K. Škulj, v ostalem je ostal stari odbor, h kateremu se je izvolil še g. Pirc (Žigmarce). G. Jaklič je nato govoril za udeležbo na katol. shodu, razložil pomen istega ter vnel navzočim za katoliško časopisje. Na predlog g. Rakovca se je soglasno izrekla zaupnica deželnemu glavarju g. dr. Ivanu Šusteršiču. Z živahnim govorom g. Škulja o pomenu kmečkih organizacij se je zaključil lepo uspeli shod in občni zbor. Zbor se je izrekel za skorajšnjo ustanovitev živinske zavarovalnice. Pri prostih predlogih se je sprožila misel regulacije Bistrice v sodraški in ribniški dolini.

d Stari Kot. Pred tedni smo imeli kaj prijeten shod pred cerkvijo. Govoril in poročal je naš stari znanec gosp. Škulj o pomenu in koristi živinorejske zadruge, ki je tudi pri nas ustanovljena. Poročal nam je tudi o stanju dela za našo cesto Larec—Stari—Novi Kot—Prezid. Dosedaj so nasprotovali nam z vso močjo Kočevarji. Ko so se ti nekoliko udali, so se pa uprli Hrvatje—Prezidanci, ki nočejo prispevati nobenega zneska za gradnjo ceste, četudi bo po njihovem ozemlju tekla 3 km in bi njim v vsakem oziru zelo veliko koristila. Tako so nam Prezidanci na pot zavalili novo skalo, ki grozi ubiti že toli zaže-

ljen uspeh skoro petletnega dela za našo cesto. Upamo pa, da se prezidanski občinski odbor uda in določi kake vsoto, saj bo nova cesta nemalega pomena tudi zanje. Že zdaj smo zvezani s Prezidom glede prometa najbolj, če bomo pa dobili cesto, onda bomo še bolj in od te zveze, bo nemal dobiček dobil baš Prezid. Na shodu je bil skoro ves Stari in Novi Kot, tudi več Hrvatov.

d Studenec pri Krškem. Tukaj smo položili v prezgodnji grob Jožefo Janc rojeno Povhe, blago ženo našega župana Al. Janca. Ni še dopolnila 20 let. Pljučna jetika je pretrgala nit mlademu življenju. Zalujočemu možu bodi Bog tolažnik, pokojnici pa svetila večna luč!

d Konstantinova slavnost v Šmartnem pri Litiji. Lepe slavnosti smo že imeli v Šmartnem, ene lepše kot druge, toda zadnja prekosi vse dosedanje. Te slavnosti se je veselila in udeležila vsa fara brez izjeme. Temu slavju za enkrat ni bilo nasprotovanja. Kljub slabemu vremenu v nedeljo zjutraj, so prišle cele množice ljudi iz drugih far počastiti in udeležiti se našega slavja. V prvi vrsti omenimo Štango. Pod vodstvom g. župnika Žnidaršiča je prišla skoro polovica štangarske fare; ne dosti manj s Prežganja; z Vač je bilo nad 100 udeležencev; potem s Polšnika z g. župnikom, županem in nadučiteljem na čelu; celo z Dola in St. Jurja pod Kumom so prišli! V domači fari so pa ostali doma le varuhi, vse drugo je šlo v Šmartno. Na predvečer v soboto je slovesno zvonjenje po »Ave Mariji« po vseh cerkvah v fari oznanjalo slavje prihodnjega dne in po hribih in gričih so vzplamteli kresovi. V Šmartnem pa je bila vsa vas bajno razsvetljena, posebno cerkev. Višnjegorska godba je igrala na trgu pred cerkvijo; na Hribu so pa streljali z novim topičem in spuščali rakete. Ljudi se je vse trlo; vse je obvladalo praznično razpoloženje in veselo pričakovanje prihodnjega dne. Po slovesnem opravilu v nedeljo ob deseti uri je bila napovedana orkestralna maša. To je nova posebnost za Šmartno. Veličastna pa ljubka cerkev z novimi orgulami je kakor nalašč za orkester. Nad vse požrtvovalni g. organist Rus je hotel ustvariti za ta dan res nekaj posebnega. S trudom in žrtvijo se mu je posrečilo spraviti skupaj pevski zbor čez 40 oseb najboljših moči. Sodelovala je višnjegorska godba pomnožena z domačimi glasbenimi močmi. Vseh skupaj je bilo na koro blizu 70 pevcev in godcev. Prostorna cerkev je bila natlačena polna. Gospod dekan je v kratkem nagovoru orisal pomen križa, »v katerem znamenju boš zmagal«. Edina beseda »sveti križ« vsebuje vso modrost in učenost pretekle, sedanje in prihodnje dobe. Po pridigi je navzoči gospod novomašnik Alfonz Zavrl podelil novomašniški blagoslov, nakar se je pričela sveta maša. Dasi je opravilo trajalo do tri četrt na 12. uro in je bila natlačena cerkev, so ljudje takorekoč očarani vztrajali in z zanosom in užitkom poslu-

šali krasno petje in glasbo. Proizvajala se je Sattnerjeva maša: »Seraphica«; ofertorij Štrojberja: »Ave Maria« in konečno Nagnerja: »Jubilata Deo«. Bodisi ena točka ali pa druga, vse je napravilo jako globok vtis! Popoldne ob pol dveh je bil kratek govor slavnosti primeren; nato se je razvila veličastna procesija s sv. Rešnjim Telesom. Udeležile so se vse podružnice s svojimi banderi; vse družbe in društva z zastavami; oba občinska odbora in nepregledna množica ljudi. Med procesijo je tudi igrala višnjegorska godba, kar je še bolj poveljevalo slavnostno procesijo. Po končani cerkveni slavnosti se je vršila na vrtu pri Društvenem domu izvincerkvena proslava spominskega leta. Vrt je bil lepo okrašen in postavljen oder poleg raznih paviljonov. Sicer prostorni vrt je bil natlačeno poln, vendar to ni motilo dobre volje. Slavnostni govor gosp. komercialnega svetnika Povšeta je ljudstvo z vidnim zanimanjem vztrajno poslušalo; krasen govor je bil primeren slavnosti in je napravil globok vtis. Gospod poslanec Povše je naš rojak in ljudstvo ga spoštuje kakor očeta. Bogat spored se je vršil po redu, kakor petje in razni prizori na odru slavju primerni. Dasi je bilo cel dan oblačno vreme, se je vendar do večera vzdržalo brez dežja. Vsa prireditev, cerkvena in izvincerkvena, bo ostala ljudstvu v trajnem spominu.

d Vače. Konstantinove slavnosti v Šmartnem se je udeležilo veliko število članov in članic našega društva, pa tudi drugih ljudi. Ker je vso prejšnjo noč dež lil kakor iz skafa, zato je bilo samo polovico Orlov v kroju, drugi so šli v navadni obleki. Domov smo prinesli najlepše vtise in spomine, četudi nas je dež močil celo pot. Naš fant še v dežju zavriska. — Na katoliški shod pojde iz našega društva 23 Orlov v kroju, 29 posestnikov, 5 fantov, 8 mladeničev iz Mar. družbe, 3 žene in 10 članic Mar. družbe. Neorganiziranih pa pojde 28 posestnikov, 8 fantov, 2 dekleti in ena žena. Skupno 117 oseb, kar je gotovo častno število za našo župnijo.

Notranjske novice

n Z Dobrove. Na Dobrovi pri Ljubljani so dne 16. t. m. — na god Karmelske M. B. — obhajali 40letnico mašništva presvetli g. knezoškof dr. Ant. Bonaventura Jeglič in njegovi gg. sošolci, namreč: Josip Erker, stolni kanonik v Ljubljani; dr. Josip Marinko, duhovni svetnik, c. kr. profesor in župni upravitelj v Mavčičah; Janez Vidregar, duhovni svetnik in župnik v Št. Vidu pri Zatičini ter Jakob Ferjančič, župnik v Zavracu. — Cerkevni govor je imel gospod dr. Josip Marinko. Trije še živeči gg. sošolci: Janez Komljanec, c. kr. profesor; Anton Morè, župnik, in P. Bazilij iz Gorice so zaradi bolezni izostali. Popoldne je dekliska Marijina družba

uprizorila jubilentom na čast Silvin Sardenkovo »Skrivnostno zaroko«. — Gospodje jubilantje so ob tej priložnosti darovali dobrovski Materi božji krasno monštranco, vredno 2100 K, delo gospoda Ivana Kregarja v Ljubljani. Povodom te slavnosti so se naročile tudi nove orgle s 17 premeni. V nedeljo, dne 13. julija, na dan svete birme, so prvokrat zapele. Lepe so in lep glas imajo. Toda same pa le ne bodo igrala. Treba je organista. Ta naj bi se z vso vnemo oklenil svojega poklica: cerkvene glasbe in petja. Toda, kako bo tiček veselo pel, če je lačen. Zato pač ni bilo modro, da so mu skrbni občinski možje kar brez vzroka utrgali 100 K. Vse plače gredo višje, ali naj postaja organistova pa vedno manjša? Kako bo potem pel?

n Goče. Konstantinova slavnost na Gočah pri Vipavi bo dne 27. julija t. l. in 3. avgusta t. l. na dvorišču g. Cirila Štemberger. V soboto, na predvečer, bo slovesno zvonjenje na Gočah, kakor tudi na Obeluncu, in sicer po zadnji Ave Mariji. Iz zvonika se bodo spuščale rakete in mali kanonček bo zamolklo nanzanjal vernim Vipavcem prevesel spomin na Konstantinovo zmago pri Ponte Mille. Zvonik bo razsvetljen in v zastavah. Zato se tudi Gočani, Ložani in Mančani, posebno pa prvi opozarjajo na to predvečerno slavnost in se jih prosi, naj tudi oni prispevajo in pomagajo kolikor je v njihovi moči. — V nedeljo, dne 27. julija, bo zjutraj slovesna sveta maša z dvema blagoslovoma in z zahvalno pesmijo. Popoldne slovesne litanije tudi z dvema blagoslovoma. Po litanijah en četrt slovesno zvonjenje. — Ob pol štirih popoldne velika in izvanredna slavnost na dvorišču posestnika g. Cirila Štemberger s sledečim sporedom: 1. Pesem Slovenske Straže, Vinko Vodopivec. 2. Mogočni cesar Konstantin osvoboditelj in zaščitnik krščanstva, govor. 3. V tem znamenju boš zmagal, igrokaz v petih dejanjih. 4. Izgubljena stava, šaljiva burka. 5. Skrivnostna zaroka, govor. 6. Skrivnostna zaroka, igrokaz v štirih dejanjih. 7. Mirmidaj in Dirindaj, šaljiva ponočna burka. 8. Planinarica, Fr. Ferjančič, poje mešani zbor. — Pokažite, Vipavci, kaj družabnosti in pridite k tej veliki slavnosti, da bomo skupno praznovali 1600letnico tega velevažnega dogodka. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišča 40 h, otroci 20 h.

n Iz Hlevnega vrha nad Rovtami. Dne 16. julija t. l. je divjala tukaj huda nevihta. Med to nevihto je udarila strela in užgala cerkveni kozolec, katerega ima v najemu cerkovnik Janez Raztresen. Seno se je še vse sušilo v kozolcu in je vse zgorelo. Kozolec je bil zavaran za majhno vsoto. — Sena smo letos malo pridelali, ker je preje bila velika suša; upamo pa, da bomo pridelali več otave, ker je sedaj dosti moče. Upamo, da bomo žita tudi precej pridelali. Dve leti nam je že vse toča vzela, letos pa pričakujemo boljše letine, ako nam Bog zopet ne pošlje kake šibe.

n Žiri. V novo cerkev je napeljana električna razsvetljava. Inštalacijska

dela je izvršil ljubljanski zavod za tehnične in elektrotehnične naprave. Stroške za glavno napeljavo v cerkev (s podzemeljskim kablom) je prevzela gospodarska zadruga na Dobračevi, kar bo pri končnem računu vseh stroškov precejšnja razbremenitev. Električni tok bo dobivala cerkev od ravno iste zadruga; električna centrala dobračevske zadruga, združena z žirovsko, bo razpolagala z dovolj močnim tokom za vse odjemalke. — Zanimanje za »Sveto vojsko«, ki bo imela 26. in 27. julija svoj ustanovni shod, je zelo veliko. Na dan sv. Ane (26. julija) ob pol dveh popoldne bode predaval g. Puhar iz Ljubljane za odrasle, v nedeljo, 27. julija, ob 8. uri dopoldne za šolske otroke, po litanijah pa za odrasle obojega spola. Gospod predavatelj bo pojasnoval svoj govor s skioptičnimi slikami. Hkrati se bodo vpisovali člani in članice ter se jim razdeljevale sprejemnice oziroma obveznice. Vabimo vse, ne samo tiste, ki se mislijo vpisati, vabimo prijatelje, da nam postanejo še bolj naklonjeni pri našem delu. Vabimo tudi nasprotnike, da se prepričajo, če delamo res kako krivico komu, ako hočemo omejiti nepotrebno, nezmerno zavživanje alkohola.

Smešnice.

Plemeniti namen. Logar lovskemu pomočniku: »Kakor vidim, ste zopet prezrli, da je Pipec, ki ima ženo in pet otrok, brst kradel. Čemu pa imate dve očesi?« — Pomočnik: »Za to, da pri revežih lahko eno zatisnem!«

Človek in opica. Oče svojima fantoma: »Ali jaz od opice izhajam, ne vem; ampak da dve opici od mene izhajata, to pa vem, kadar vaju pogledam!«

Nekdaj in sedaj. Družinče je obhajalo prej petdesetletnico, če je služilo petdeset let pri istem gospodarju; sedaj pa, če služi petdesetega gospodarja.

Tvrška F. M. Regorschek nasl. v Ljubljani, Stritarjeva ulica (nasproti Kredite banke), priporoča blago za narodne noše za slovenski katol. shod.

Blago za ženske kranjske narodne noše v raznovrstnih barvah in istotako k narodnim nošam spadajoče rute in predpasnike ima v veliki izbiri modna trgovina Janko Česnik, Lingerjeva ulica.

Odgovorni urednik F. Kerhne.

LAKI, EMAJLI, BARVE, FIRNEZI
ZNAMKE „OREBON“
793
so najboljši. Tovarna Mor. Šumberk.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 16. julija: 62. 76. 55. 54. 57.

Dunaj, 19. julija: 32. 39. 25. 38. 20.

Steckenpferd- milijino mlečno milo

je slejkopraj neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod k 80 vin. 003

500 K

Vam plačam, ako vsi hkurjih očes, bradavice in trde kože tokom 3 dni bolečin ne odpravi moj uničevalni keratin-Ria-balsam. — Cena lončka z jamstvenim pismom 1 krono. 897

Kemény (Kaschau) I.

Poštni predal 12.161 Ogrsko.

Naročajte „Slovenca“

Naprodaj je HIŠA, z vrtom 280 sežnjev, 2 sobi, 1 klet, z opoko krita in prostorna. Cena nizka, pripravna za delavca ali rokodelca, od Ljubljane pičloure. Več se izve na Kamnigori št. 5, fara St. Vid nad Ljubljano. Plačilni pogoji ugodni. Ponudbe pod št. 2193 na upr. lista.

Izjava.

Moj mož **Jože Stegu**, posestnik na **Velikih Brdih št. 9**, pošta Razdrto, ni upravičen delati dolgov na moje ime in v mojem imenu gospodariti z mojim premoženjem. Za njegove dolge nisem plačnica.

Na Velikih Brdih, dne 17. julija 1913.

Terezija Stegu,

posestnica h. št. 9.

2198

Izjava.

Janez Pirč iz Zadloga 38, obžaluje nepremišljene besede zoper g. Franceta Grom, posestnika v Predgrižah 13.

GOSTILNA V VIPAVI

oziroma hiša s celim gospodarstvom (njive in travniki) se da pod zelo ugodnimi pogoji s 1. januarjem 1914 v najem. — Vprašanja na: **Jakob Šomé, Dunaj V. Einsiedlergasse 34.** 2042

Zenitna ponudba.

Ker sem že pri letih, želim svoje posestvo prepustiti svoji edini hčeri, stari nad 30 let. Sveta je nad 11 johov, poslopja so dobra skoraj nova. Zivine se redi 2 do 3 govedi in 3 prašiči. Dolga ne bo veliko.

Ker je hčer v Marijini družbi, se želi poročiti s pridnim, poštenim, krščanskim fantom neomadeževanega življenja, najraje s kakim rokodelcem.

Naznani naj, koliko bi imel premoženja, dalje starost in natančen svoj naslov. Tajnost zajamčena.

Ponudbe naj se pošljejo na naslov: **A. B. Srečna bodočnost, Ziri, poštroležeče.** 2201

Za katoliški shod v Ljubljani

priporoča

Janko Česnik v Ljubljani

različno blago v kambriku, v svilli, pol svilli,

za narodno nošo

kakor tudi k noši spadajoče svilnate rute s franžami. 2140 3—1

Iz proste roke prodam **dve novi hiši**

z gostino in trgovino, blizu Ljubljane, na zelo pripr. kraju, z vsemi pritlikinami, travnikom, njivo in gozdom. Naslov pove uprava lista pod št. 2106. (Znamka za odg.)

Hlapec se išče

h konjem. Mora biti trezen in pošten in navajen tudi gozdarskih del. Naslov: **Jos. Brinšek, Trnovo, Notranjsko.** 2196

penzionat za deklice

Kristina Joanowits 1718

Dunaj VIII., Pfeilgasse 5 (vhod Lerchengasse)

Vestna vzgoja in pouk po srednješkolskih profesorjih. Velik vrt. — Raškošna oprema. — Izborne reference.



Najcenejša in najhitrejša vožnja 56

v Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki

Kronprinzessin Cäcilie, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse, Georg Washington, Prinz Friedrich Wilhelm.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur

EDVARD TAVCAR, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Vse obolenosti
dihal

oslovski kašeli, kašeli, katar, influenza in astma

zdravilo mnogobrojni
zdravniki in profesorji
vsakdan s

Sirolin „ROCHE“

Izvrsten, blagodejen učinek tega izdelka se kmalu pokaže. Nadležno nočno potenje zgine. Tek in reditev se pospeši. Zdravilna moč Sirolin „Roche“ se je že 15 let dobro obnesla. Manjvredne ponaredbe in takozvani nadomestni izdelki naj se odločno zavrnejo in naj se zahteva izrecno Sirolin „Roche“ v orig. zavitkih. Sirolin „Roche“ se dobi v vseh lekarnah za 4 K.

